

- Á odda fyri hesum gongur Kenja, sum í fjør samtykti eina lóg, ið setti forboð fyri at framleiða, selja og innflyta plastposar. Revsingin fyri at bróta lógina er upp til fyra ár fongsulsrevsing og bótur millum 120.000 til 240.000 krónur.

AV PLAST

kannað fyri tíggju sløg av plasti og tilsamans funnu granskarar-nir níggju ymisk sløg av plasti. Í miðal vóru 20 bitlar av plasti funnin í hvørjum av fólkunum.

Úrslitið av granskingini kom kortini ikki óvart á granskaran Philipp Schwabl, ið stóð fyri kannningunum, av tí at man áður hevur funnið mikroplast í djórum.

Í hernað móti plasti

Tað vaksandi fokus, ið er á árinu av plast og mikroplasti í náttúruni, hevur eisini elvt til, at fleiri av heimsins londum hava tikið stig til at savna meira vitan um evnið og basa trupulleikunum.

Í Føroyum samtykti løgtingið í fjør at taka undir við einum tilmæli frá Útnorðurráðnum, ið mælti til at londini í útnorðri saman gera kanningar av mikroplastinnihaldi í havsins livandi tilfeingi, umframt útbreiðslu av plastdálking í norður-atlantshavi. Harumframt varð mælt til at gera neyðug átøk at steðga dálking av høvunum og eggja til átøk, sum endurvinnna plastburturkast.

Áðrastaðni er man tó farin munandi harðari til verka. Í fleiri londum í Afrika hevur man millum annað sett forboð fyri brúk av plastposum. Á odda

fyri hesum gongur Kenja, sum í fjør samtykti eina lóg, ið setti forboð fyri at framleiða, selja og innflyta plastposar. Revsingin fyri at bróta lógina er upp til fyra ár fongsulsrevsing og bótur millum 120.000 til 240.000 krónur.

Sambært enska blaðnum the Guardian, so hevur forboðið gjørt ein mun. Áðrenn tað bleiv sett í verk, fann man plast í maganum hjá trimum út av tíggju djórum, ið blivu slaktað, men er talið síðan forboðið minkað til eitt út av tíggju djórum.

Mikroplast

Áðrastaðni hevur man sett meira fokus á at steðga framleiðsluna av vør-um, ið innihalda mikroplast. Tað er ikki so lætt, tí mikroplast er í einum rúgvu av teimum vør-um, ið vit brúka hvønn dag, so

sum bildekkum, gummisólum undir skóm og í klæðum. Og sambært eini frágreiðing hjá danska Umhvørvisstýrinum frá 2015, so stavar 99 prosent av øllum mikroplasti frá slit av bildekkum, gummisólum, máling og so framvegis.

Ymisk átøk verða kortini gjørd fyri at minka um hesa dálkingarkeldu. ES kunngjordi

fyrr í ár, at ætlanin er at áleggja vinnuni at avmarka brúkið av mikroplast í vør-um. Harumframt hevur man sett sum mál, at alt plast á ES-marknaðinum skal í 2030 kunna endurnýttast, meðan nýtslan av einnýtisvør-um av plast skal avmarkast.

ES kom eitt stig nærri hesum málinum í farnu viku, tá ES-parlament ið samtykti, at banna ella avmarka allari nýtslu av einnýtisvør-um sum súgvirvør, vattpinnar, eingangsknivar og gaflar, ballónpinnar, einnýtiskoppar og matvør-ruinnpakk-ing í skúmplasti. Forboðið verður sett í verk í 2021.

Harumframt bleiv eisini samtykt, at frá 2022 skulu lok á plastfløsk-um og mjólka-og djúspakk-um ikki kunna skiljast frá sjálvum ílati-num.

Eisini bleiv samtykt, at rokn-ingin fyri upprudd-ingini av burturkastað-um plasti skal sendast til

framleiðararnar og innflytar-arnar av vør-uni.

Einstaki brúkarin

Tann einstaki brúkarin hevur eisini møguleika at minka um sína egnu nýtslu av mikroplasti. Danska brúkararáðið Tænk hevur fyra góð ráð til teirra, ið ynskja at sleppa undan mikroplast í innkeypskurvini.

Mælt verður til at keypa klæðir, ið einans eru framleidd av bummull, ull, líni, silki og øðrum evnum frá náttúruni. Nylon, polyester og onnur til-evnað klæðir kunnu innihalda mikroplast.

Harnæst verður mælt til at velja bummullklútar, ið ikki innihalda plast. Hetta tí at svampar, klútar og bustir til uppvask og reingerð kunnu innihald plast, ið verður niðurbrotið til mikroplast.

Triðja ráðið er at hyggja eftir svanamerkinum og ES-blómuni á vør-um, tí hesi hava ikki lov at innihalda mikroplast.

At enda verður mælt til at taka niður appina Beat the Microbead. Við henni ber til at kanna vørurnar í handlinum og siggja um tær innihalda mikroplast.

Hvat er mikroplast

Sambært danska Umhvørvis- og Matvøruráðnum er mikroplast plaststykkir, ið eru millum 1µm og 5mm. Skilt verður millum mikroplast, ið verður framleitt sum mikroplast og brúkt í vør-um, og mikroplast, ið verður brotið niður til mikroplast eftir at hava verið partur av størri eindum.